

Otthontanulás

8.hét

Nyelvtan

Jó munkát!
Képes vagy rá!

Kedd: Feleltetés

Csütörtök: Oldd meg a szövegértő feladatot!(TK.27-29.o.)

Szövegértés 27

Szövegértés

Nyár a szigeten (részlet)

Az Engels téri buszállomás utasai, takarítónői, pihenő sofőrei, az üvegkalitkában az információs kisasszony, a taxijuk mellett álldogáló taxisok különös gyülekezésre figyeltek fel. Elsőnek Bádogos érkezett, s mivel mind a két keze tele volt, az egyszerűség kedvéért a fején hozta a fényesre csiszolt bográcsot. Olyan volt, mint egy középkori zsoldos. Cseppet sem törődött a feléje áramló figyelemmel, leült egy padra, valahonnan előhalászott egy megkezdett kolbászos kenyeret, és nagy buzgalommal majszolta. A bogrács minden harapásnál megcsörrent a fején, de Bádogos ezzel nem törődött.

Másodiknak Szinyák robogott be, hátán hatalmas hátizsák, kezében lóbálta az öreg, kormos petrófőzőt, s hangosan üdvözölte Bádogost:

- Üdv, Cézár, a túri morák neked szalutálnak! Bádogos szájában megállt a falat, a fejét forgatta idegesen.
- Mi, mi? Mi az a túri micsoda? Szinyák lehuppant mellé.
- Így köszöntötték a légiósok Cézárt, szabad magyar fordításban! A bátyámtól tudom, humán gimibe jár. Akarod hallani latinul is? Ave Caesar, morituri te salutant! Hja, öregem, a klasszikus műveltség!

Bádogost leterítette a klasszikus műveltség, idő kellett hozzá, hogy magához térjen, s újra megindítsa állkapcsát. S alig nyelte le az agyonrágott falatot, mikor megjelent Kece és Cseppcsányi. Lepakoltak a padra, Cseppcsányi az ingéből előhúzta a róka farkú fűrészt, és büszkén mutogatta.

- Valódi svédacél! Hallgassátok meg a pöngését! Megpöngette a fűrészt, és sorban odatartotta a fülükhöz.

Bádogos újra ideges lett, mert a bogrács berezonált a fűrésztől, és úgy szólt, mint egy félrevert harang.

- Vidd innen azt a vacakot, berezonál a koponyacsontom! – mondta dühösen Cseppcsányinak.

Szinyák kíváncsi lett, hogy milyen lehet Bádogos berezonált koponyacsontja, de a további kísérletet félbeszakította Tuka.

– Szevasztok! – köszöntötte őket. – Palánk még nincs itt? – Lerakta a hátizsákját s a szépen összeszűjázott háromszemélyes sátort.

– Majd befut a gróf úr is – vigyorgott Szinyák – egy meggörnyedt nagymamával, aki a felszerelést cipeli utána!

Tuka leintette a gúnyolódó Szinyákot, de az az igazság, hogy Szinyák nem sokat tévedett, mert befutott egy taxi az állomásra, s Palánk Géza úgy nézett ki az ablakán, mint egy Afrikába induló angol főrend. Fehér vászonsapka volt a fején, zöld napszemüveg az orrán, tengerészcsíkos trikója fölött könnyű bőrlomberdzsek.

– Azannyát! – ámuldozott Bádogos, mikor felismerte Palánk Gézát.

Palánk Géza kiintett nekik, majd könnyedén kilépett a taxiból. A taxis hátrament a csomagtartóhoz, és rakta kifelé: egy bőröndöt, egy horgászfelszerelést, egy elegánsan becsomagolt cseh túrasátrat, egy összehajtható kempingszékot, egy alumínium étkezészetet, egy hűtőtáskát és az összeszűjázott plédeket.

Palánk Géza kifizette a taxist, aki beállt bámuló kollégái közé.

Szinyák tért először magához.

– Hát te hova készülsz? – szólította meg köszönés helyett Palánk Gézát.

– Szevasztok! – köszönt Palánk Géza, eleresztve füle mellett a Szinyák megjegyzését.

– Szevasz! – mondta Tuka. – Nem lesz egy kicsit sok a csomagod?

– Á! – felelte Palánk Géza könnyedén. – Elviszi az autóbusz! Ezek mind szükséges holmik.

– Te tudod – hagyta rá Tuka, aki nem akart vitatkozni.

Palánk Géza leült a padra, majd a levegőbe szippantgatva megszólalt:

– Mi ez a rettenetes bűz?

Bádogos szájában is megállt a falat, s idegesen mozgatta az orrát.

– Én is érzem!

– Olyan, mintha kőolaj lenne – állapította meg Palánk Géza.

– Olyan, mintha! – helyeselt Bádogos tele szájjal.

Mindnyájan Szinyákra néztek, Szinyák épp egy tréfával akarta elütni a dolgot, mikor leesett neki a húszfilléres, hogy ez csakis a petróleum lehet. Rémmilten kapott a hátizsákja után, megszagolta, s kétségbeesett képpel jelentette ki:

– Kiömlött az a vacak petróleum! Átitatott mindent!

– Nem baj – vigasztalta Cseppcsányi. – Nem megy bele a moly!

– Mindenesetre tedd arrébb – morgott Bádogos. – Mert elveszi az étvágyamat! Már a kolbásznak is petróleumíze van!

Szinyák dühösen nézett Bádogosra.

– Csukd be a szád evés közben! – mondta neki, de azért arrébb rakta a hátizsákot.

Még fél órájuk volt az indulásig, Tuka elment jegyet venni, Kece meg Szinyáknak sugdosott, meg akarta mutatni a csodálatos zseblámpáját.

– Valami sötét hely kellene! Van rajta zöld, kék és piros.

Szinyák kíváncsi lett a lámpára.

– Gyere – mondta. – Tudok egy sötét helyet! Beballagtak az épületbe, s le-
surrantak a mellékhelyiségbe.
Kece bement az egyik fülkébe.
– Figyeld a plafont! – szólt ki.
Behúzta az ajtót, Szinyák a plafont figyelte.
Valóban csodálatos zseblámpa volt! Kék, zöld és piros fények villóztak a fe-
kete csempeburkolaton. Így játszottak a fényekkel, mikor Szinyák megszólalt:
– Gyere ki, mert lekéssük a buszt!
Kece eloltotta a zseblámpát, és ki akart jönni a fülkéből, de nem nyílt az
ajtó. Valahogy beakadhatott a zár.
Kece rázta, rángatta, Szinyák kívülről piszkálgatta, de a zár megmakacsolta
magát.
– Most mi lesz? – suttogta Kece elhaló hangon.
– Várj, megkeresem a takarítónőt! – biztatta Szinyák, és elrohant.
– Ne hagyj itt! – könyörgött Kece.
De Szinyák már kiszaladt, megkereste a takarítónőt, és elhadarta neki, hogy
nem nyílik az ajtó, és le fogják késni az autóbust.

(Csukás István)

Feladat írásban:

-Sorold fel a szereplőket!

-Adj leírást Palánk Gézáról!

**-Bizonyítsd be, hogy a szövegben jelen van a komikum három fajtája.
helyzetkomikum, jellemkomikum, nyelvi komikum!**

**-Keress a szövegben olyan kifejezéseket, melyeket ma már ritkábban
használnak, majd magyarázd meg a jelentésüket!**

-Mitől féltek a fiúk, amikor a sötét fülke ajtaja nem nyílt ki?

**-*Ave Caesar, morituri te salutant!* – keresd ki az interneten ennek a latin
mondásnak a valódi magyar jelentését!**

-Nevezd meg Csukás István három meséjét!

Irodalom

Hétfő: Feleltetés

Folytasd a füzetbe a tananyagot és tanuld meg!

Léda-versek:

A könnyek asszonya

Mert engem szeretsz

Meg akarlak tartani

Héja-nász az avaron

Lédával a bálban

Műfaja: dal

Központi szimbóluma a tánc, mely vidám táncos hangulatot feltételez. Ezt a vidámságot azonban megtöri a fekete pár, aki nem más, mint Ady és Léda.

Ellentétek a versben:

ÉLET ÖRÖME

sikolt a zene

rózsakoszorús ifjak

táncba kezdünk

HANGOK

SZÍNEK

MOZGÁS

HALÁL

bús csönd

sötét fátyol, fekete pár

dideregve, sírva rebbenek szét

Áthajlás=enjambement

Olyan jelenség, amikor egy mondatnak vagy szószerkezetnek az egyik része áthajlik másik sor elejére. Ezt a költők a mondanivaló kiemelésére, érzelmek hangsúlyozására használják.

pl. „Mi táncba kezdünk és sírva, **dideregve**

Rebbenek szét a boldog mátká-párok.”

Elbocsátó, szép üzenet

A magyar irodalom legkegyetlenebb szakító verse, melyben Ady sértő módon közli Lédával, hogy ő senki és semi, csak a költő által vált figyelemre méltóvá.

„...Kérem a Sorsot, sorsod kérje meg,

Csillag-sorsomba ne véljen fonódni

S mindegy, mi nyel el, ár vagy salak:

Általam vagy, mert meg én láttalak

S régen nem vagy, mert már régen nem látlak.”

Az e heti munkádat december 18. 18:00-ig fogadom el.